Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

PE-3153

[Total No. of Pages : 4

[6525]-503

T.Y. B.Com.

353 A : BUSINESS ECONOMICS

Indian and Global Economic Development - I

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V)

Time : 2½ Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) ***Question No. 1 and question No.6 are compulsory.***
2) ***Solve any Three questions from the question No. 2 to question No. 5.***
3) ***Figures to the right side indicate full marks.***

Q1) **A) Fill in the blanks (Any Five)** **[5]**

i) The characteristic of a developing economy like India is _____
   a) High per capita income
   b) High gross domestic product
   c) Dependence on agriculture
   d) Low population

ii) The new industrial policy in India was introduced in _____
   a) 1985 b) 1991
   c) 2001 d) 2011

iii) _____ scheme in India is to promote new entrepreneurship?
   a) Green Revolution b) Industrialization
   c) Start-up India d) Digital India

iv) _____ types of farming use natural fertilizers and environmentally friendly methods.
   a) Contract farming b) Collective farming
   c) Organic farming d) Cooperative farming

v) _____ is the main role of the service sector in the Indian economy.
   a) Increasing imports
   b) Availability of employment
   c) Dependence on the agricultural sector
   d) Reducing industrial production

vi) _____ is not an indicator of economic development.
   a) Population growth b) Per capita income
   c) Gross domestic product d) Industrial development

P.T.O.

SPPUQuestionPapers.com

B) Match the Pairs **[5]**

Group - A		Group - B	
a)	Economic Development	i)	Eco-Friendly
b)	Make in India	ii)	Qualitative Changes
c)	Organic Farming	iii)	Online Trading
d)	E-Commerce	iv)	Higher Share in National Income
e)	Indian Service Sector	v)	Boosting Industrial Development

Q2) What is a developing economy? Write the features of the Indian Economy as an emerging economy. **[15]**

Q3) Define the service sector. Write the role of the service sector in the Indian economy. **[15]**

Q4) Explain the role of agriculture in the Indian economy. **[15]**

Q5) Write the role of Industrialization in Indian economy. **[15]**

Q6) **Write short notes (any three)** **[15]**

a) Indicators of Economic Development

b) Non-Institutional Components of Agricultural Finance

c) Organic Farming

d) Start-up India

e) E-Finance

♦ ♦ ♦

SPPUQuestionPapers.com

Total No. of Questions : 6]

PE-3153

[6525]-503

T.Y. B.Com.

353 A : BUSINESS ECONOMICS

Indian and Global Economic Development - I

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : 1) प्रश्न पहिला आणि सहावा सक्तीचे आहेत.

2) प्रश्न क्रमांक. 2 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) **[5]**

i) भारतासारख्या विकसनशील अर्थव्यवस्थेचे ..... हे वैशिष्ट्ये आहे.

अ) जास्त दरडोई उत्पन्न ब) जास्त स्थूल देशांतर्गत उत्पन्न

क) शेतीवर अवलंबित्व ड) कमी लोकसंख्या

ii) भारतात नवीन औद्योगिक धोरण ..... यावर्षी सादर करण्यात आले.

अ) 1985 ब) 1991

क) 2001 ड) 2011

iii) भारतामध्ये ..... ही योजना नव उद्योजकतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आहे.

अ) हरित क्रांती ब) औद्योगिकीकरण

क) स्टार्ट–अप इंडिया ड) डिजिटल इंडिया

iv) ..... प्रकारच्या शेती पद्धतीमध्ये नैसर्गिक खतांचा व पर्यावरण पूरक पद्धतीचा वापर केला जातो.

अ) करार शेती ब) सामुहिक शेती

क) सेंद्रिय शेती ड) सहकारी शेती

v) भारताच्या अर्थव्यवस्थेत ..... ही सेवा क्षेत्राची मुख्य भूमिका आहे.

अ) आयात वाढविणे ब) रोजगाराची उपलब्धता

क) कृषी क्षेत्रावर अवलंबित्व ड) औद्योगिक उत्पादन कमी करणे

vi) अर्थिक विकास मोजण्याचा ..... हा निर्देशक नाही.

अ) लोकसंख्या वाढ ब) दरडोई उत्पन्न

क) स्थूल देशांतर्गत उत्पन्न ड) औद्योगिक विकास

SPPUQuestionPapers.com

B) जोड्या लावा : **[5]**

गट – अ		गट – ब	
अ)	आर्थिक विकास	i)	पर्यावरण पूरक
ब)	मेक इन इंडिया	ii)	गुणात्मक बदल
क)	सेंद्रिय शेती	iii)	ऑन – लाईन खरेदी विक्री
ड)	ई–कॉमर्स	iv)	राष्ट्रीय उत्पन्नात अधिक हिस्सा
ई)	भारतीय सेवा क्षेत्र	v)	औद्योगिक विकासाला चालना

प्रश्न 2) विकसनशील अर्थव्यवस्था म्हणजे काय? उदयोन्मुख अर्थव्यवस्था म्हणून भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा. **[15]**

प्रश्न 3) सेवा क्षेत्राची व्याख्या द्या. भारतीय अर्थव्यवथेतील सेवा क्षेत्राची भूमिका लिहा. **[15]**

प्रश्न 4) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा. **[15]**

प्रश्न 5) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील औद्योगिकीकरणाची भूमिका लिहा. **[15]**

प्रश्न 6) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) **[15]**

अ) आर्थिक विकासाचे निर्देशक

ब) कृषी वित्त पुरवठ्याचे बिगर संस्थात्मक घटक

क) सेंद्रिय शेती

ड) स्टार्ट–अप इंडिया

इ) ई–फायनान्स

SPPUQuestionPapers.com